

stor Besparelse, idet jeg ikke seer, at vi i saa Fald havde nogensomhelst Brug for en Flaade, forudsat naturligtviis, at vi virkelig skulde komme til et saadant Resultat som det, jeg nys anførte. Jeg skal forøvrigt ikke indlade mig paa i det Enkelte gaaende Bemærkninger, idet jeg med det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) troer, at en mere udførlig Drøftelse af Sagen nærmest hører hjemme i et Udvalg, og Sagen vil formeentligt ogsaa blive henviist til det Udvalg, der er nedsat angaaende Finantsloven. Da jeg imidlertid under dennes første Behandling har udtalt, at jeg fandt, at dette Forsvarsvaaben var noget tvivlsomt, troer jeg at skyldes at udtale, hvorfor jeg mener dette. Jeg hører ingenlunde til dem, der med den Phantastrigdom, som den første ærede Taler viste, i en Fart kunne komme fra Rusland til Nordamerika, Suez osv., i Anledning af disse Torpedoer, og jeg er idet Hele taget meget forsigtig med Hensyn til alle de Efterretninger, som vi i saa Henseende modtage fra den amerikanske Krig. Jeg skal ganske vist indrømme, at der foreligger uimodsigelige Resultater fra denne Krig; men lad os dog ogsaa vel erindre, at det ikke gaaer an, saaledes som det her er skeet, at ville søge at overføre Noget fra andre store Lande paa vore smaa Forhold. For at illustrere dette nøiagtigt, behøver jeg blot at gjentakke i de ærede Medlemmers Grindring, at naar den Krig, som derovre blev ført, kostede 2 Millioner Rigsdaler daglig, kan et saa ubetydeligt Moment som Torpedovæsenet slet ikke have havt Noget at sige paa deres Budget. Jeg troer rigtig nok, at naar vi skulde faae nogensomhelst tilsvarende Nytte af de Summer, som det maatte koste os at indføre Torpedoerne, vilde det saaledes komme til at overstige vor Evne, at vi vanskeligt ville kunne indlade os derpaa. Jeg erkjender imidlertid, at Sagen, der jo er en technisk Sag, kan sees fra flere forskjellige Synspunkter, men jeg troer som sagt, at der vil kunne næres Tvivl med Hensyn til den, og de ville vistnok bedst blive berigtigede ved en gjenmægtende Drøftelse i et Udvalg, hvorefter Enhver da nærmere vil kunne tage sin Bestemmelse.

Müller: Jeg maa tilstaae, at jeg nærer en vel begrundet Tvivl med Hensyn til Erfaringerne fra Amerika. Jeg troer ikke, at saamange Skibe der ere ødelagte, som den første ærede Taler vilde vide, at det var. Man har vel Exempler paa, at Torpedoer virkelig have gjort deres Virkning, men man har vistnok flere Exempler paa, at hundrede Torpedoer, der ere nedlagte, ere sprungne uden Virkning. Dette er efter min Mening Noget, som maa belære os. Jeg er den ærede Krigsminister høilig forbunden for den Opmærksomhed, han henvender paa Alt, hvad der hører til vort Forsvarsvæsen. Det er naturligtviis overmaade trosteligt og glædeligt at vide, at en saadan Mand staar i Spidsen for vort Forsvarsvæsen, en Mand, som ikke lader nogen Ting, der kan tjene til at styrke det, gaae ubenyttet hen; men, som sagt, jeg troer, at vi, hvad den nuværende Sag angaaer, ikke skulle ile dermed. Der vil kunne svares: vi have ikke ilet dermed, det er allerede mange Aar siden, at Torpedovæsenet kom under Dmtale. Ja, det er næsten 100 Aar siden, at man omtalte dem første Gang. De forekomme — om ikke med denne Betydelse — allerede i den nordamerikanske Frihedskrig, da ikke blot omtalte man dem, men søgte ogsaa at gjøre praktisk Anvendelse af dem. Man havde saaledes de saakaldte amerikanske Skildpadder, hvilke vare Hartoier, som kunde bevæges under Vandet, og som virkelig ogsaa tilvebragte nogen Ddelæggelse; men synderligt vidt drev man det ikke. Man har ogsaa senere paa andre Steder gjort Prøver med dem. Commodore Sidney Smith, som forsvarede St. Jean d'Acre mod Buonaparte, da denne angreb dette Punkt, tilintetgjorde virkelig et Skib, som Fjenden havde udlagt, i et Dieblis, idet det blev angrebet af en Torpedo under Vandet; til Publikums store Forbaufelse forsvandt Skibet i Løbet af nogle Minuter. Stigt kan skee; men spørg vi, hvor ofte det er skeet, og hvor ofte det er mislykket, kan det ikke nægtes, at Torpedoerne mange Gange ikke have ført til noget Resultat. Jeg troer, at Torpedoerne have virket mere ved den Skræk, de frembringe, end ved den egentlige physiske Virkning. Der har været udlagt Torpedoer